

Muuseum Orina mõisas avatud

Kuna muuseumis käimine ilma saatjata on keeruline ega anna oodatud tulemust, siis toimub muuseumi külastamine koos giidiga ja kestab umbes 45 minutit.

Külastuaeg tuleb eelnevalt kokku leppida, kuna mittetulundusühinguna tegutsedes ei ole muuseumil tasulisi töötajaid.

PILET: 2 €, perepilet 5 €

OLEME OSALENUD „UNUSTATUD MÕISATE“ MÄNGUS 2007 JA 2008

Olime avatud mängu „Unustatud mõisad“ päevadel 2014.aastal

Orina mõisas asuvat kultuuripärandit on võimalik külastada kokkuleppel

MTÜ Järva-Jaani Muuseum juhatuse liikmetega

Kokkulepitud ajal väljaspool avatud aegu **hind gruppidele üle 10 inimese a` 1,5€ + giiditasu 10€** (nt 12 inimest 18+10=28€).

Kontakt:

Silva Kärner 5153638

renraks@gmail.com; jjmuuseum@gmail.com

Mõisa asukoht

- Orina mõis asub Järvamaal Piibe maantee keskpunktis Järva-Jaani alevis E-Piima meierei vastas pargis.
- Aadress: Mõisa tee 8
- Mõisas asub Järva-Jaani koduloomuuseum ja kooli tütarlaste kodundusklass
- Muuseum on asutatud õpetajate ja kooli töötajate MTÜ-na

Orina mõisa rajamisest

- Rootsi rüütel Jonatas Döbberwitzi sai kingituseks Rootsi kuningalt Jalalõpe ja Keika külad **Järvamaal 1615.aastal.**
- Nende kahe küla keskele rajas tema poeg Hansz Johann Dobbrowits 1623.aastal algselt talukoha ning tegeles rüütlimõisa rajamisega aastatel 1639-1654.
- **1643.aastast on Orina mõisate nimekirjas.**

Orgena- Organko- Orina mõis

- Orgena (hiljem Organko ja Orina) nimetus tuleneb aegade jooksul keelemugandusest, mis tähendas algselt kahe küla **keskel** asuvat mõisakeskust ehk majanduslikku „organit“

Maavaldajad

- 1615 Jonatas Döbberwitz > Rydall>Yxkyll;
- 1623 **Hansz Johann Dobbrowitz** > 1627 Reuter; 1628 Dobbrowitz (1639- 1654 rüütlimõisa ehitamine,
- **1643 mõisate nimekirjas)**> Jacob von Saltza (+1709) > **Fabian von Tiesenhausen** > reduktsioon> 1726 **Frommhold von Tiesenhausen**; 1761 Friedrich Jakob von Steinheil (1717- 1800);
- 1765 **Carl Gebhard von Schilling** (+ 1779) > 1780 Fabian Wilhelm von Schilling (1761-1831) >1821 Jacob von Schilling > 1827 Gustav Gideon von >1862 **Julius von Schilling** (1831-1897) > 1897 Herman von Schilling (1873-1946)> 1903- 1919 Moritz Gustav von Schilling (1872-1934), kes volitas Orina mõisat pidama oma isa Fabian von Schillingi (1830- 1917).

Pärimuslugu

- Mõis on olnud naisliini pidi ühe suguseltsi käes.

Ehitused on toimunud kolmes etapis:

- I- 17.saj keskel –
Döbbberwitz-
Dobbrowitz;
- II- 18.saj keskel (kahele poole külgtiivad)
Tiesenhausen:
- III- 19.sajandi keskel
(portikus, II korruse puidust osa, veranda)
Schilling

Orina mõisa ajaloopärl

- **Nikolai von Schilling (1828-1910)**- sündinud Orina mõisas, Põhja-Jämere hoovuste ja jäätriivi uurija, kelle auks nimetati Austria-Ungari ekspeditsioonil 1878.aastal Franz Josephi maal Wilczeki saarel üks neem Schillingi neemeks

- Franz Josephi maa

Mõisas on olnud ja on täna

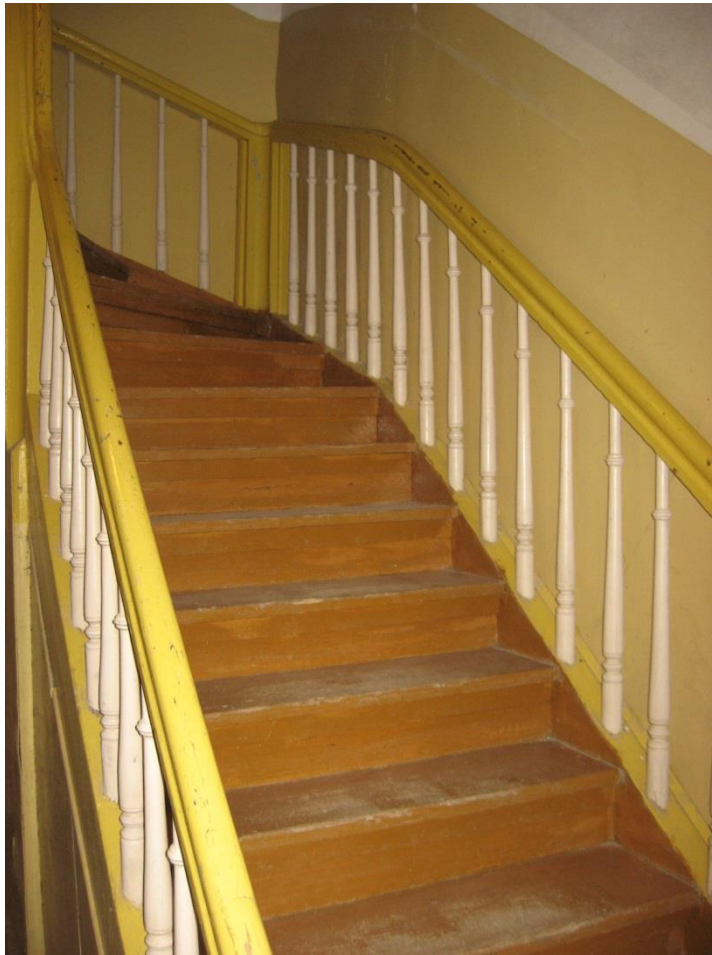
- Orina (Järva-Jaani) kõrgem algkool
- Järva-Jaani tütarlaste täienduskool (1924- 37)
- Kodumajanduskool (1937- 1947)
- Järva-Jaani kutsekool (1947- 1992) ja Paide kutsekooli Järva-Jaani filiaal (1992- 1996)
- Alles on kutsekooliajast tehnika pöördlava töötavate mootoritega ja traktoriõppeklass ning muuseumitoad
- 2011-2012 viidi läbi remonditööd keskküttesüsteemi ja elektri paigaldamiseks, 2013 korrastati WC-d; remonditööd jätkuvad vastavalt võimalustele
- 2014- II korruse elekter

Järva-Jaani koduloomuuseum

Säilinud mõisaajast

Säilinud ja remondiootel

Talurahvakoolist Järva-Jaani Gümnaasiumiks

- 1685 Talurahvakool - pastor Christian Kelch eestvõttel
- 1850 Orina vallakool mõisavalitseja majas, 1870 ehitati koolimaja Soo tänavale, uus ehitus 1903
- Kooli areng algkoolist Orina kõrgemaks algkooliks 1893-1937, mis 1919 asus Orina mõisa häärberisse
- Mõis kutsekooli kasutuses 1924- 1996
- 1939- 1940 uus koolimaja mõisa kõrval: Järva-Jaani 6-klassiline kool
- 1947 Järva-Jaani 7-kl Mittetäielik Keskkool
- 1955-1987 Järva-Jaani Keskkool 11 klassi
- 1988-2003 Järva-Jaani keskkool 12 klassi
- 1996 mõisa peahoone anti üle Järva-Jaani keskkoolile, kuhu rajati tütarlaste kodundusklass, mõisavalitseja majas poiste tööõpetus ja aula
- 2004 muudeti kooli nimi- Järva-Jaani Gümnaasium

Kodumajandusklass 2013 suvel

Tulevikuplaanid

- Kuna Muuseumiseaduse alusel on muuseum haridus- ja kultuuriasutus, siis on kavas ruumid järk-järgult korrastada, avada mõisas nn vabaaja keskus ja turismiinfo punkt, kus tegutseb õhtupoolikul pikapäevakool lastevanemate kulul ning viiakse läbi õpetust pärandkultuuri hoidmiseks ja säilitamiseks, õpitakse giiditöö põhitõdedeid.
- Muuseum hoitakse avatud suvekuudel vähemalt kümnel päeval.

Järva-Jaani Gümnaasium

Mõisakoolide Ühingu liige

Orina mõis

Mõisa tee 8, Järva-Jaani

JÄRVAMAA

MTÜ Järva-Jaani Muuseum

Postiaadress: Pikk tn 1, Järva-Jaani